

и печата и т.н. Не така стои обаче въпросът за ромите в България. „Така например Обикновеното народно събрание на 61-вото си заседание на 31.05.1901 г. обсъжда и приема Закон за изменение на изборителния закон. Съгласно разпоредбите на този закон, кои не могат да бъдат изборители, се добавя текстът, ”в т.ч. и циганите нехристияни, както и всички ония цигани, които нямат установено местожителство, т.е. по този начин от изборителни права се лишават циганите мюсюлмани (по това време преобладаващата част) и чергарите.” (Марушиакова, Попов, 1993). Започва организирана кампания за отмяна на ограниченията, заложиени в изборителния закон, която завършва с успех, и през 1905 г. се приема нов Изборителен закон, в който отпадат ограниченията в изборителните права на ромите. През 1919 г. в София е основана организацията Египет, по-късно през 1929 г. отново в София, кв. Коньовица, се създава нова циганска организация Истикбал (Бъдеще), която започва да издава през 1933 г. вестник Тербие (Възпитание).

Политиката към етническите групи се променя, след като на власт идва БЗНС начело с Александър Стамболийски и особено след военния преврат на Кимон Георгиев през 1934 г. Положението на етническите групи в страната се влошава. Намадени са възможностите за тяхната политическа изява, забранени са организациите им, ограничен е броят на периодичния печат и на училищата, като са спрени и държавните помощи за тези, които продължават да съществуват. Правителството на Кимон Георгиев предприема и други мерки, като например побългаряване на топонимията, премахване на мюфтийските училища, прекратяване дейността на турските националистически организации, забрана на турските учители, редактори и емисари да пребивават в страната и др. Тези мерки при ромите започват по-рано, още през 1925 г., когато с допълненията към Закона за защита на държавата е забранена организацията Египет. След 19-майския преврат през 1934 г. е разпусната организацията Истикбал, а вестникът е забранен.

Положението на ромите в България по време на Втората световна война е доста сложно. Макар и да не са упоменати изрично в Закона за защита на нацията (1940 г.), властите им налагат сериозни ограничения. Така например „в София им е било забранено да посещават централните части на града и да се возят на трамваите, а осуетената депортация на българските евреи спасява и циганите” (Марушиакова, Попов, 1993).

При изследване на ромското население за годините от Освобождението до края на Втората световна война трябва да се отбележи липсата на достатъчно сведения и редовна статистическа отчетност на външната миграция на това население. В годините след Освобождението са публикувани единствено от Главната дирекция на статистиката данни за емиграцията през периода 1893-1902 г. Статистически сведения само за емиграцията от 1926 до 1930 г. са събирани и отчасти публикувани от Министерството на вътрешните работи, което е ползвало специални списъци, получавани от всички митнически пропускателни пунктове, за излезлите от страната